

Protokoll fra ekstraordinært TF-møte 21. april 2021

*Protokoll fra ekstraordinært møte i Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) 21. april 2021.
Møtet ble avholdt i Levajok.*

Møtetid 21. april kl. 10.00 – 17.15

Møteleder: John Nystad

Møtende TF medlemmer:

Dan Vidar Rasmus, Asbjørn Guttorm, Benn Larsen, Reidar Varsi, Steinar Pedersen, Máret Guhttor og Rune Aslaksen

Forfall fra Solveig Boine Nikkinen

*John Nystad dimittert 16:30 – Benn Larsen overtar som møteleder.
Máret Guhttor dimittert 17:00.*

*Fra administrasjonen:
Sigurd Domaas*

Saksliste:

Sak 32/2021: Åpning

Sak 33/2021: Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak 34/2021: Høring om stans i laksefisket i Tanavassdraget for 2021, og mindre endringer i fiskeforskriftene.

Behandling:

Sak 32/2021: Åpning

Leder John Nystad åpnet møtet.

Sak 33/2021: Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste enstemmig godkjent.

Sak 34/2021: Høring om stans i laksefisket i Tanavassdraget for 2021, og mindre endringer i fiskeforskriftene

Drøfting:

I tillegg til direktørens innstilling var det kommet inn to skriftlige forslag til høringsuttalelser fra TFs medlemmer i forkant av møtet, disse ble gjennomgått og små endringer ble gjort i felleskap:

Forslag 1: Utarbeidet av Benn Larsen og Steinar Pedersen i felleskap.

Forslag 2: Utarbeidet av Steinar Pedersen.

Forslag: Forslaget utarbeidet av Benn Larsen og Steinar Pedersen i felleskap (forslag 1), sammen med forslaget utarbeidet av Steinar Pedersen (forslag 2) flettes sammen til en innledning og de konkrete forslagene til endringer i forskriftene utarbeidet av administrasjonen (Direktørens innstilling) tas med i endelig høringsuttalelse

Votering: Enstemmig vedtatt

Vedtak:

Forslaget utarbeidet av Benn Larsen og Steinar Pedersen i felleskap, sammen med forslaget utarbeidet av Steinar Pedersen flettes sammen til en innledning og de konkrete forslagene til endringer i forskriftene utarbeidet av administrasjonen tas med i endelig høringsuttalelse.

Hørings svar til forslag om stans i laksefisket i Tanavassdraget 2021 – Del I

Tanavassdragets Fiskeforvaltning vil innledningsvis sterkt beklage at ansvarlig forvaltningsmyndighet for Tanavassdraget som er Staten ved Klima og Miljødepartementet og det finske Jord og Skogbruksdepartement, har bragt oss opp i den uverdige situasjonen hvor det for første gang i historien er vedtatt å stenge ned alminnelig laksefisket i Tanavassdraget. Ikke bare ser det ut til å gjelde Tanavassdraget, men nedstengninga ser også ut til å dra med seg det flere hundreårige og tradisjonsrike sjølaksefisket langs Finnmarkskysten og i Tanafjorden.

Miljøstatsråd Sveinung Rotevatn har sammen med sin finske kollega gått inn for ikke å åpne for et ordinært fiske etter laks i 2021, i Deatnu/Tanavassdraget.

Saken er nå sendt på høring, og under forutsetning av at denne er reell, avgir TF sin høringsuttalelse.

Laksefisket i Tanavassdraget er selve bærebjelken og det materielle grunnlaget for den minst to tusen år gamle samiske elvedalskulturen langs vassdraget. Sjølaksefisket er likeledes en meget viktig del av den sjøsamiske kystkulturen.

Etter at man i sein etterkrigstid gikk over til et såkalt vitenskapelig forvaltningsregime, opplever vi nå en naturforvaltningsskandale som savner sidestykke også på nasjonalt nivå både i Norge og Finland. Laksebestanden er nå kommet ned på et så lavt nivå at det vitenskapelige regimet som er etablert har bedt forvaltningen om å forby alt laksefiske i vassdraget kommende sesong.

Dette regimet har i en årrekke, i rapport etter rapport slått fast at laksebestanden i Deatnu lider av overfiske i elv og sjø, og delvis kun det, og anbefalt redusert fiske. Forvaltningen har på sin side fulgt lojalt opp, og redusert tradisjonelt garnfiske både i sjøen og i Deatnu/Tana gjentatte ganger siden midten av 1970-tallet. Det enorme finske turistfisket, mellom begynnelsen av

1970-tallet og 2016 – én million fiskedøgn og iallfall én million kilo laks – var tydeligvis ikke en del av overbeskatningen. I hele denne perioden var det derfor den systematiske nedskaleringen av tradisjonelt garnfiske som skaffet kvantum til turistfisket og som hadde norske sentralmyndigheters fulle aksept og velsignelse.

Fra lokalt hold har vi i en årrekke pekt på at det også er andre faktorer enn kun fiske som påvirker bestanden, ikke minst gjelder det den dramatiske økningen av alle typer predatorer i vassdraget. Dette er blitt latterliggjort av de ansvarlige forskerne, og den statlige forvaltningen har vært lite interessert i dette arbeidet.

Etter at vassdraget kom inn under et såkalt vitenskapelig regime de siste tiårene, har forvaltningen til minste detalj fulgt opp forskernes vurderinger – «Tanavassdraget er kun rammet av overfiske». Forvaltninga har – i strid med norsk lov – unnlatt å se på andre mulige forklaringer enn dét, og har i gjentatte runder skåret ned på det tradisjonelle garnfisket i elv og sjø. Resultatet er, på tross av at råd fra OFG er fulgt, at laksebestanden er nede på et så lavt nivå at norske og finske myndigheter har bestemt at alt laksefiske både i Tanaelva og Tanafjorden skal stoppes.

En større naturforvaltningsskandale –

Den rå og brutale sannhet og nådeløse dom over norsk/finsk lakseforvaltning ut fra det regelverket man nå har foreslått, kan ikke karakteriseres som annet enn en av de største skandaler i norsk/finsk ressursforvaltning i nyere tid – en skandale som også rammer et viktig materielt grunnlag for samisk kultur. Hvordan kunne man på norsk side gå med på en avtale som i praksis fratok og innskrenket fisket for de med de sterkeste rettighetene og tildelte fiskerett til grupper uten opparbeidede rettigheter til å inneha fiskerett i Tanavassdraget? Det gjelder ikke minst sørfinske hytteiere som norske myndigheter har gitt tillatelse til å selge fiskekort som er gyldig også på norsk.

Det var ikke ukjent for myndighetene og for MDIR, jfr årsrapporter fra VRL med at innsiget av laks de siste 30 år var redusert med ca 50%. Likevel tillot man at stangfisket som nå belastet laksestammene hardest, fikk fortsette sitt uttak i et omfang som i henhold til innsiget ikke burde vært tillatt. I henhold til avtalen, selges det fortsatt 22 000 fiskedøgn til turister, med fisketid som favoriserer finske fiskere med totalt 12% mer fisketid enn på norsk side. I fangstrapporteringa fra 2017 fremgår det at andelen av garnfanget laks blir redusert fra 43% til 28%. Med andre ord, den laksen som garnfiskere sparte vassdraget for, ble overtatt av stangfiskere.

Stortingsproposisjon nr 32 (2006-2007) Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder ble fremmet for at man allerede på det tidspunktet så at her var store utfordringer for våre laksebestander som krevde en forvaltning som sørget for at bestandene skulle være levedyktig og produsere høstbare overskudd.

I proposisjonen, kap 1.3.3 side 8 står det «Kommunene og rettighetshaverne skal også bidra i forvaltningen.»

For gjeldende avtale fra 2016, er reell lokal medvirkning en stor mangelvare i henhold til det som står i proposisjonen. Dette mener vi har ført til at en fra før av dårlig forvaltning, er blitt ytterligere svekket. Høringsuttalelser fra alle lokale, regionale, og også nasjonale kompetente organ, var enige om at avtalen ikke var holdbar slik den var utformet. Det gjelder: Laksebreveiere i Tanavassdraget SA, Laksefiskeforeningen for Tanavassdraget, Tanavassdragets Fiskeforvaltning, Tana Kommune, Karasjok Kommune, Sametinget, Finnmark Fylkeskommune og Tana Jeger og Fiskeforening bare for å nevne de mest sentrale lokale instanser sammen med et flertall i Energi- og Miljøkomiteen i Stortinget,. Avtalen manglet lokal legitimitet, og dette til tross, ble den ble presset gjennom med et knapt flertall i Stortinget.

For å få frem den beste kunnskapen slik at vi skulle få gjort gode faglige- og forsvarlige forvaltningsvedtak, opprettet man ei felles fiskeribiologisk norsk-finsk overvåkings og forskningsgruppe i 2017 med følgende mandat:

- 1) Levere årlige rapporter (innenfor gitte tidsfrister) om status og trender i bestandsutvikling
- 2) Evaluere bestandsforvaltningen i lys av relevante retningslinjer fra NASCO
- 3) Innlemme lokal og tradisjonell kunnskap om bestandene i evalueringene.
- 4) Identifisere mangler i kunnskapsgrunnlaget og gi råd om relevant overvåkning og forskning.
- 5) Gi vitenskapelige råd om spesifikke spørsmål fra forvaltningsmyndighetene.

Samarbeidsavtalen er basert på avtalen mellom Norge og Finland om fiske i Tanavassdraget av 30. september 2016.

Når vi leser de statusrapportene fra OFG, kan vi ikke se at punkt 3 i mandatet til OFG i det hele tatt er nevnt eller oppfylt. Punktet er også et av kravene som settes i naturmangfoldsloven. Her finnes heller ingen drøfting av mandatet som viser hvordan gruppa skal forholde seg til mandatet. Om her er usikkerhet eller tvil om innholdet i et mandat man tildeles for en arbeidsoppgave, er normal prosedyre at man drøfter det med oppdragsgiver og de det angår. Her kan vi ikke se at dette er gjort.

KLD har også flere ganger avvist forslag fra TF om å opprette en egen rådgivende gruppe for tradisjonell kunnskap (TK), men vi forutsetter at et slikt råd blir opprettet i samråd med TF. Det vil si at forvaltningen av laksefisket i vassdraget har foregått helt uten at TK har vært med i kunnskapsgrunnlaget for hvorfor bestanden har utviklet seg slik den har gjort. Denne utelatelsen av å ta med tradisjonell kunnskap som grunnlag for bestandsevaluering vil si at dette ikke oppfyller forutsetningen i norsk lov.

Når vi nå står med begge bena direkte opp i krisen, har vi i TF store forventninger om at man fra sentralt hold ikke bare lytter til oss, men også utvider TF sine fullmakter i forvaltninga slik at ryddejobben etter feilslått statlig forvaltning, kan gjøres på en effektiv måte som også bygger på tradisjonell kunnskap.

All den tid vi nå skal drive et uttynningsfiske etter andre arter, mener vi i TF at alle som deltar i dette fisket gjennom å løse fiskekort utstedt av TF, skal fritas for å betale fisketrygdavgift. Jobben gjøres på vegne av en feilslått statlig forvaltning og da skal man ikke være nødt til å betale en statlig avgift for å gjøre jobben for staten. Den kommer i seg selv til å bli krevende nok.

Forslagene fra KLD/MDIR som her vi skal ta stilling til, mener vi inneholder alt for mye detaljstyring og fremmer fiskeregler som er ubrukelige for å oppnå målsettinga med å desimere og få kontroll over predatorerne i Tanavassdraget. Det har vært et ufravelig premiss fra TF's representanter i delegasjonen og forvaltningsgruppa at her skulle iverksettes et utvidet, målrettet fiske etter andre arter. Dette premisset mener vi i TF er de som sitter med kompetansen for å gi det innhold. Dette blir selve hovedtesten på hvor langt man reelt sett skal få mulighet til å sette i gang arbeidet som vi mener er tvingende nødvendig for å reetablere laksebestandene til de forvaltningsmål eller gytebestandsmål man har satt opp.

Etter det som har skjedd er vår tillit til forskningen som har lagt grunnlaget for denne fadese tynnlitt, og vi noterer oss med beklagelse at vi ikke tidligere har nådd frem til forvaltningen med våre forslag om at også andre tiltak burde vurderes, enn kun nedkorting av fisketiden for tradisjonelt fiske.

Vi krever nå at norsk lov følges, i særdeleshet Tanaloven og Tanaforskriften gjennom at tradisjonell kunnskap blir en sentral del av kunnskapsgrunnlaget for fremtidig forvaltning. Det er ikke lenger tid til å drive tidsødende forskning på om økt predasjon har en negativ virkning på bestanden og dermed forsinker arbeidet med et effektivt fiske etter andre arter. Det er noe folk langs vassdraget alltid har visst, og satt inn tiltak i forhold til det. Vi antar at predasjon er like skadelig i vann som på landjorden. Der har man vært nødt til å sette inn omfattende predasjonsdempende tiltak for å beskytte beitedyr etter at rovdirene ble fredet. Nå er det nødvendig å sette inn liknende tiltak i vårt vassdrag i forhold til rovfisk som gjedde, lake, harr, sjøørret, m.v. Det samme gjelder fiskespisende fugler som laksender, silender, storskarv, osv., og rovdyr som sel og oter – hvor begge artene har vært totalfredet i hhv. tretti og førti år.

Det har vært fisket laks i vårt vassdrag i mer enn 6 000 år, og har i bortimot alle disse årene vært forvaltet av den lokale befolkningen selv, hvor man også tok nødvendig høyde for å holde alle predatorbestandene på et forsvarlig nivå. Alle disse metodene er blitt forbudt i etterkrigstiden, med en voldsom økning av disse som resultat.

Et predasjonsdempende program og mulig åpning for et lite, kulturbetinget fiske.

Vi forventer derfor at KLD, nå i vår, innkaller til et møte for å drøfte innholdet og utformingen av et program for reduksjon av alle typer predatorer i hele vassdraget, og at de første tiltakene settes inn i løpet av sommeren og høsten. Mange av de aktuelle predatorerne – blant annet rovfiskene – er også utmerket råstoff som kan komme til nytte i det daglige husholdet, slik det alltid har vært. I samisk tradisjon har man brukt alle ressurser, og hva er bedre enn at

predasjonsdempende tiltak gjør dobbelt nytte? I så måte ser vi positivt på den bevilgningen som er gitt til et visst uttynningsfiske.

Vi ønsker også å invitere statsråden selv, Sveinung Rotevatn, til et møte og en befaring langs vassdraget, og håper at statsråden kan avse tid til å ved selvsyn å sette seg inn i forholdene i Deatnu/Tana – verdens viktigste vassdrag for atlantisk laks og for samisk elvedalskultur.

Fra KLD er det sagt at ordinært fiske ikke kan tillates. TF er enig i at et alminnelig fiske etter laks ikke er å anbefale etter de siste års fall i registreringer av oppgått laks i Deatnu/Tana, men å stenge fisket fullstendig for absolutt alle, vil være et meget alvorlig inngrep i en flere tusenårig tradisjon og rettighet, og et inngrep i samisk elvedalskultur som trolig vil være i strid med Norges forpliktelser på det urfolksrettslige området – hvis man ikke i det hele tatt har prøvd smidige overgangsløsninger. I den forbindelse vil vi peke på at det nå er etablert tellestasjoner for laks flere steder i vassdraget. Disse kan nå brukes for om mulig å finne en løsning som ikke innebærer full nedstenging.

Vi kan tenke oss en løsning som går på at man fra isløsning til siste dag i juni slipper opp laks til de øvre elveløpene, uten at denne laksen møter noen hindringer i form av fiske. Før 1. juli gjøres det en evaluering av nivået på den oppgangen som har vært. På den bakgrunn gjøres det en vurdering av om det er forsvarlig å åpne for et begrenset kulturbetinget fiske kun for lokalbefolkningen, med lik fisketid for garn og stang – fra mandag til onsdag. TF forutsettes å ha en sentral rolle i en avgjørelse om et slikt begrenset fiske i juli måned.

Ser vi på enkeltpunkter i høringsnotatet, har vi så langt merket oss følgende:

- Side 2: Hvorfor unnlater man å henvise til predasjon bare i øvre deler av vassdraget her?
- Side 2: Sjøoverlevelse: Her vil resultatet være avhengig av antall smolt som forlater elva i munningen. Igjen unnlater man å ta inn over seg at predasjon på strekningen ned mot munningen og som fra de øverste deler av vassdraget dreier seg om 300 kilometer, kan være en medvirkende årsak til at antallet smolt i stedet er blitt til gjeddemat underveis.
- Side 3: Her må TF bli tillagt mer myndighet. Jobben med å desimere bestandene av predatorer vil etter 30 år med fredning kreve tiltak som fordrer at man bruker adekvat redskap. Kunnskapen her sitter først og fremst hos den lokale forvaltninga og de bør få anledning til å fastsette mer av regelverket uten unødvendig innblanding. Den lokale og tradisjonelle kunnskapen er mangelvare hos sentrale myndigheter, men innehas på lokalt hold.
- Side 3: Hvor det skal fiskes, i hvilket omfang og når det skal fiskes bør overlates til TF å bestemme ut fra den lokale kunnskapen man har om vassdraget.
- Side 3 nederst: Vi har store deler av Tanaelva litt nord for munningen av Luovttejohka og nordover til Tanamunningen hvor her ikke tas laks med stang. Her bør det gå an å fiske etter sjørret fra båt. Noen områder som har noen av egenskapene til stryk, kan en sette som forbudssoner. Disse kan TF sammen med oppsynstjenesten finne ut av og oppmerke.

- Side 5: Antallet fiskekort må etter TF's vurdering settes ut fra behov og ikke fra en synsing om begrensninger her. Ei øvre grense for fiskekort i munningen er meningsløs og legger sterke begrensninger på formålet med å desimere predatorer.
- Side 5: «Vanskelig å se at dette skal tjene formålet med å fiske ut andre arter. Dette bør strykes.
- Side 6: Fisketidene må settes ut fra omfanget og det volum en skal ta opp av andre arter. Her legges det opp til fiske som har alt for snevre tidsgrenser. TF må kunne foreslå/fastsette fisketider ut fra lokale forhold og kunnskap.
- Side 10: Meget bra at TF får myndighet her. Den bør gjelde andre deler av vassdraget også.
- Side 11: Dette bør omfatte større deler av vassdraget nord for Luovttejohka, spesielt de områder hvor det ikke er stryk som er egnet for å fiske etter laks.
- Side 12: Her bør TF få myndighet til å bestemme fisketiden. Tradisjonell kunnskap tilsier at fisket etter andre arter starter når isen går og varer til isen legger seg om høsten.
- Side 12: Dersom en mener alvor med at man skal ta ut andre arter, må dette fisket gjøres med adekvat redskap. En må kunne fiske etter sjøørret i munningen med småmaskede garn.
- Side 12: Hvordan tenker man her når man skal avslutte fisket den 3. Juli, midt i høysesongen her i nord hvor det er lyst døgnet rundt i ferietiden og hvor tilgangen på fiskere er den aller beste. Dette må TF få bestemme.

Sak 34/2021_2: Høringssvar – til stans i laksefisket i Tanavassdraget for 2021, og mindre endringer i fiskeforskriftene – Del II

2) Høringsuttalelse fra Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) – til forslag om endringer i forskrift 11. mai 2017 nr. 557 om fiske på Tanavassdragets grenseelvstrekning

TF vil bemerke at det er avvik i nummeringen i bestemmelsene i vedlegg 2 (Fiskeregler for Tanavassdraget) i Avtalen mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget av 1.05.2017, og i tilsendte forslag til endringer.

Det virker som om man i tilsendte forslag til endringer av forskrift har hoppet over en bestemmelse. Etter forslaget er § 4 (Antall og fordeling av fiskekort for tilreisende fiskere) § 5 (Fordeling av antall fiskekort til ulike soner) etter vedlegget til Avtalen. For at bestemmelsene i tilsendte forslag til endringer av bestemmelser, skal samsvare med bestemmelsene i vedlegg 2 til Avtalen, bør tilsendte forslag til endringer justeres slik at nummeringen av bestemmelsene blir de samme (lik) som i gjeldende Avtale.

§ 2 Fiskekort

Forslag til supplerings av fiskemulighet med småmaskede garn etter andre arter. Etter gjeldende regler har laksebreveieres rett til fiske etter andre arter med småmaskede garn så viser vil til forslagene under §§ 16 og 24.

I stedet for fiskekort for laksefiske, vil både fastboende og tilreisende kunne fiske etter andre arter enn laks og sjørøye i 2021.

Forslag til ordlyd i § 2: Den som skal fiske på grenseelvestrekningen skal ha gyldig fiskekort:

- 1) Generelt fiskekort for lokale fiskere gir adgang til å fiske med alle tillatte redskaper i det omfang og med de begrensninger som framgår av denne forskrift. Rett til å kjøpe slikt fiskekort i Norge har fiskerettshavere etter § 4 i lov om fiskeretten i Tanavassdraget 20. Juni 2014 nr. 51 (Tanaloven).

Tilleggsforslag fra TF:

og fiskerettshavere etter § 5 i Tanaloven har også rett til å fiske med småmaskede garn etter andre arter. Generelt fiskekort for lokale fiskere gjelder for en fiskesesong.

Begrunnelsen for å åpne for at fastboende lokalbefolkning får fiske med småmaskede garn etter de andre artene, er erfaringen helt fra TFs oppstart i 2011, at laksebreveierne i liten grad fisker etter de andre artene. Nå er det behov for stor innsats, for å få i gang dette fisket.

§ 5 Tillatte fiskeredskaper

Nåværende annet ledd blir nytt første ledd, og skal lyde:

- 2) stang og håndsnøre. Ved bruk av stang og håndsnøre må krokene være uten mothaker eller mothakene må klemmes inn. Sluken kan ha inntil én treblekrok (tregrenet krok) eller tre enkeltkroker.

Innspill fra TF:

Vi går imot forslaget om at krokene skal være uten mothaker eller at mothakene skal klemmes inn, da dette legger opp til fang og slipp av gjedder, sjørørret m flere arter. Forslaget om bruk av så små kroker uten mothaker, er i strid med målsetningen om å fange mer av de andre artene. Forslaget her henger ikke sammen med økt tilrettelegging for fiske med småmaskede garn etter andre arter. TF velger ut stangfiskeområdene i grenseelvestrekningen, slik at muligheten for fiske etter laks marginaliseres.

TF bør utarbeide egnede utstyrsbestemmelser for fiske etter de andre artene i vassdraget.

§ 10 Tillatt agn for tilreisende fiskere ved strandfiske

Forslag til ordlyd i § 10: Personer med strandfiskekort jf. § 2 nr. 4 kan fiske med én stang og bruke fluefiskeutstyr inntil klasse 5. Den maksimale fortomtykkelsen er 0,20 mm og den maksimale krokstørrelsen er 10. Bruk av rørfluer er ikke tillatt, og fluene (eller fortommen) skal ikke være vektet. Tanavassdragets fiskeforvaltning kan angi områder hvor tilreisende kan fiske med sluk etter andre arter enn laks og sjørøye.

Innspill fra TF:

Forslaget om maksimal krokstørrelse 10 er nesten tilpasset til å fiske etter yngel og annen småfisk, som harr. Krok nr. 10 er lite egnet for fiske etter sjørørret, gjedder m. flere arter. For fiske etter sjørørret og gjedder bør større fluier, samt rørfluer med treblekrok m. mothaker tillates.

Krokstørrelse 10 kan også være like så effektiv som større fluer, om ikke enda mer effektiv i visse tilfeller til fangst av laks. Spesielt utover sesongen, og når man observerer at laks ikke tar flua, er det normalt å fiske med små fluer, også ned til størrelse 10.

Bestemmelsen om bruk av lett fiskeutstyr går imot den kunnskapen vi har om vellykket fangst og slipp (at fisken overlever utsettelsen) og vil også gjøre det vanskelig å følge eksisterende råd for fangst og slipp, som i dette tilfellet vil gjelde ved bifangst av laks og sjørøye. Rådene om god praksis av fangst og slipp sier blant annet at man skal få fisken raskt til land og unngå å kjøre fisken lenge. Tiden det tar for å få inn fisken, vil være helt avhengig av hvor kraftig utstyr som brukes. Det anbefales derfor å benytte seg av så kraftig fiskeutstyr som mulig for å minimere skader på fisken under fangst.

For å unngå fangst av laks vil utpeking av egnede områder/ikke egnede områder være mer effektivt enn begrensninger i hvor kraftig fiskeutstyr som kan nyttes, og om laksen skulle komme til å bite på kroken må man være best mulig rustet for vellykket fangst og slipp. Det finnes også gjedde på over 5 kg i vassdraget, og da vil ikke klasse 5 og fortom på 0,20 mm holde. I fiske etter gjedde med flue er klassene 7-9 populære valg, og bruk av kraftig fortom er en selvfølge for at den ikke kuttet på tennene til gjedda (her er det også vanlig å bruke fortom av stål).

Derfor mener TF at bestemmelsen om bruk av flueutstyr inntil klasse 5 og om maksimal tykkelse på fortom ikke tas med i bestemmelsen, eller i det minste justeres opp til klasse 8 for fiskeutstyr. Om en bestemmelse om fortomtykkelse skal bli med må det presiseres om det gjelder på den tykkeste eller tynneste delen av fortommen (som f.eks. ved bruk av en tapert fortom).

TF bør få oppgaven å utarbeide egnede utstyrsbestemmelser for fiske etter de andre artene i vassdraget.

§ 16 Fisketid for garnfiske etter andre arter enn laks, sjøørret og sjørøye

Ny paragrafoverskrift:

Fisketid for garnfiske etter andre arter enn laks og sjørøye

Forslag til ny ordlyd i § 16:

Garnfiske etter andre fiskearter enn laks og sjørøye er tillatt fra og med isgangen til og med 15. juni. I Anárjohka og Skiehččanjohka er fisket tillatt fra isgangen til 31. august.

Innspill fra TF:

TF foreslår fisketid fra isgang til islegging, dette er i samsvar med gamle fiskeregler og tradisjoner.

§ 24 Garnredskaper for fiske etter andre fiskearter enn laks, sjøørret og sjørøye

Her foreslås mindre endringer for å åpne for fangst av sjøørret.

Forslag til ny paragrafoverskrift: Garnredskaper for fiske etter andre fiskearter enn laks og sjørøye.

Første ledd skal lyde: Settegarn til fangst av andre fiskearter enn laks og sjørøye kan være et inntil 2 meter dypt bunngarn som består av garn med én line, uten pose, laget av monofilamenttråd av inntil 0,20 mm tykkelse.

Innspill fra TF:

Bestemmelsen om garndybder på inntil 2 m dyp henger igjen fra «forbudstiden». Garn m 2 m dybde er mindre egnet i flomtiden og i andre perioder med høyere vannstand enn normalt. Garn på 3 og 4 m dybde fisker bedre etter de andre artene enn garn på inntil 2 m dybde. Jo lavere dybde det er på ganene (1,5 – 2 m), jo lettere har større fisk til å ta opp undertegna, å slå poser i garna. TF går inn for at det kan benyttes garn med inntil 4 meter dybde med maskevidde inntil 45 mm.

§ 29 Fangstoppgave

Det foreslås å ta inn en tilleggsbestemmelse om fangstrapportering for andre arter enn laks. Dette er særlig viktig i arbeidet med å kartlegge utbredelsen av andre arter i vassdraget, og i arbeidet med å få ned predatorbestander.

I tillegg justeres femte ledd slik at det gjelder for kommende sesong. Femte ledd skal lyde: Fiskere med stangfiskekort og generelt fiskekort for lokale fiskere skal for fiskesesongen 2021 levere fangstoppgave innen 1. september.

Innspill fra TF:

TF foreslår 15. september som innleveringsfrist, pga. at fisket avsluttes 31. august.

Videre foreslår TF at følgende setning strykes; «Disse fiskerne skal i tillegg levere elektronisk fangstoppgave eller rapport på papir innen 6. juli for fiske utført før uke 27.»

TFs begrunnelse for å stryke setningen, er at hittil har bestemmelsen kun ført til helt unødvendige ekstrakostnader for TF. Materialet kan likevel ikke bearbeides av TF eller annen forvaltning i fellesferien. Innleverte fangstoppgaver bearbeides ikke før etter at fiskesesongen er avsluttet.

3) Forslag til endringer i forskrift 11. mai 2017 nr. 558 om fiske i Tanavassdragets nedre norske del

§ 2 Fiskekort

1) de fiskeberettigete etter § 4 i lov 20. juni 2014 nr. 51 om fiskeretten i Tanavassdraget (Tanaloven) kan kjøpe sesongkort som gjelder for alle lovlige redskaper.

Tilleggsforslag fra TF:

og fiskerettshavere etter § 5 i Tanaloven har også rett til å fiske med småmaskede garn etter andre arter. Generelt fiskekort for lokale fiskere gjelder for en fiskesesong.

Begrunnelsen for å åpne for at fastboende lokalbefolkning får fiske med småmaskede garn etter de andre artene, er erfaringen helt fra TFs oppstart i 2011, er at laksebreveierne i liten grad fisker etter de andre artene. Nå er det behov for stor innsats, for å få i gang dette fisket.

§ 4 Tillatte fiskeredskaper

Her foreslås tilsvarende endringer som for grensevassdragsforskriften, ved at første ledd oppheves, og listen av redskaper for fiske etter andre arter presiseres.

Ved bruk av stang og håndsnøre må krokene være uten mothaker eller mothakene må klemmes inn. Sluken kan ha inntil én treblekrok (tregrenet krok) eller tre enkeltkroker

- 2) stang og håndsnøre. Ved bruk av stang og håndsnøre må krokene være uten mothaker eller mothakene må klemmes inn. Sluken kan ha inntil én treblekrok (tregrenet krok) eller tre enkeltkroker.

Innspill fra TF:

Vi går imot forslaget om at krokene skal være uten mothaker eller at mothakene skal klemmes inn, da dette legger opp til fang og slipp av gjedder, sjøørret m flere arter. Forslaget om bruk av så små kroker uten mothaker, er i strid med målsetningen om å fange mer av de andre artene. Forslaget her henger ikke sammen med økt tilrettelegging for fiske med småmaskede garn etter andre arter. TF velger ut stangfiskeområdene i grenseelvstrekningen, slik at muligheten for fiske etter laks marginaliseres.

TF bør utarbeide egnede utstyrsbestemmelser for fiske etter de andre artene i vassdraget.

§ 13 Fisketid for fiske med settegarn etter andre arter enn laks, sjøørret og sjørøye

Det foreslås at sjøørret kan beholdes i dette fisket.

Ny paragrafoverskrift:

§ 13 Fisketid for fiske med settegarn etter andre arter enn laks og sjørøye

Første ledd skal lyde:

Garnfiske etter andre fiskearter enn laks og sjørøye er tillatt fra isgangen til 15. juni.

Innspill fra TF:

TF foreslår fisketid fra isgang til islegging, dette er i samsvar med gamle fiskeregler og tradisjoner.

§ 22 Garnredskaper for fiske etter andre fiskearter enn laks, sjøørret og sjørøye

Her foreslås mindre endringer for å åpne for fangst av sjøørret. Forslag til ny paragrafoverskrift: Garnredskaper for fiske etter andre fiskearter enn laks og sjørøye Første ledd skal lyde: Settegarn til fangst av andre fiskearter enn laks og sjørøye kan være et inntil 2 meter dypt bunn garn som består av garn med én line, uten pose, laget av monofilamenttråd av inntil 0,20 mm tykkelse.

Innspill fra TF:

Bestemmelsen om garndybder på inntil 2 m dyp henger igjen fra «forbudstiden». Garn m 2 m dybde er mindre egnet i flomtiden og i andre perioder med høyere vannstand enn normalt. Garn på 3 og 4 m dybde fisker bedre etter de andre artene enn garn på inntil 2 m dybde. Jo lavere dybde det er på ganene (1,5 – 2 m), jo lettere har større fisk til å ta opp undertegna, å slå poser i garna. TF går inn for at det kan benyttes garn med inntil 4 meter dybde med maskevidde inntil 45 mm.

§ 27 Fangstoppgave

Det foreslås å ta inn en tilleggsbestemmelse om fangstrapportering for andre arter enn laks. Dette er særlig viktig i arbeidet med å kartlegge utbredelsen av andre arter i vassdraget, og i arbeidet med å få ned predatorbestander.

Sjette ledd skal lyde: Fiskere med stangfiskekort og generelt fiskekort for lokale fiskere skal for fiskesesongen 2021 levere fangstoppgave innen 1. september.

TF foreslår 15. september som innleveringsfrist, pga. at fisket avsluttes 31. august.

Videre foreslår TF at følgende setning strykes; «*Disse fiskerne skal i tillegg levere elektronisk fangstoppgave eller rapport på papir innen 6. juli for fiske utført før uke 27.*»

TFs begrunnelse for å stryke setningen, er at hittil har bestemmelsen kun ført til helt unødvendige ekstrakostnader for TF. Materialet kan likevel ikke bearbeides av TF eller annen forvaltning i fellesferien. Innleverte fangstoppgaver bearbeides ikke før etter at fiskesesongen er avsluttet.

4) Forslag til endringer i forskrift 11. mai 2017 nr. 559 om fiske om fiske i norske sidevassdrag til Tanaelva, Anárjohka og Skiehččanjohka

§ 2 Fiskekort

1) de fiskeberettigete etter § 4 i lov 20. juni 2014 nr. 51 om fiskeretten i Tanavassdraget (Tanaloven) kan kjøpe sesongkort som gjelder for alle lovlige redskaper.

Tilleggsforslag fra TF:

og fiskerettshavere etter § 5 i Tanaloven har også rett til å fiske med småmaskede garn etter andre arter. Generelt fiskekort for lokale fiskere gjelder for en fiskesesong.

Begrunnelsen for å åpne for at fastboende lokalbefolkning får fiske med småmaskede garn etter de andre artene, er erfaringen helt fra TFs oppstart i 2011, er at laksebreveierne i liten grad fisker etter de andre artene. Nå er det behov for stor innsats, for å få i gang dette fisket.

Ny paragrafoverskrift: § 11 Fisketider for andre arter enn laks og sjørøye

Nåværende første ledd oppheves. Nytt første ledd: 17 Fiske med bunnsatte settegarn etter andre arter enn laks og sjørøye er tillatt fra isgangen til 10. juni.

Innspill fra TF:

TF foreslår fisketid fra isgang til islegging, dette er i samsvar med gamle fiskeregler og tradisjoner.

§ 23 Fangstoppgave

Det foreslås å ta inn en tilleggsbestemmelse om fangstrapportering for andre arter enn laks. Dette er særlig viktig i arbeidet med å kartlegge utbredelsen av andre arter i vassdraget, og i arbeidet med å få ned predatorbestander.

Fjerde ledd skal lyde: Fiskere med stangfiskekort og generelt fiskekort for lokale fiskere skal for fiskesesongen 2021 levere fangstoppgave innen 1. september.

Innspill fra TF:

TF foreslår 15. september som innleveringsfrist, pga. at fisket avsluttes 31. august.

Videre foreslår TF at følgende setning strykes; «*Disse fiskerne skal i tillegg levere elektronisk fangstoppgave eller rapport på papir innen 6. juli for fiske utført før uke 27.*»

TFs begrunnelse for å stryke setningen, er at hittil har bestemmelsen kun ført til helt unødvendige ekstrakostnader for TF. Materialet kan likevel ikke bearbeides av TF eller annen forvaltning i fellesferien. Innleverte fangstoppgaver bearbeides ikke før etter at fiskesesongen er avsluttet.